

Tuloveroprosentin vahvistaminen vuodelle 2024

Khall 09.10.2023 § 335

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei []

Valmistelija

Talousjohtaja p. 040 344 7206

Kuntalain 110 §: mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kuntalain 111 § mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kunta saa päättää kunnallisveroprosenttinsa vapaasti ottaen kuitenkin huomioon Kuntalain 110 –111 §:ien sääntely päätöksen ajankohdasta ja kunnan talouden tasapainosta.

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:n (520/2010) mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä. Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, niin ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §).

Nivalan kaupunginhallituksen hyväksymässä talousarvioraamissa tilikauden alijäämälle asetettiin tavoite alle -1,0 Meur. Vuodelle 2024 ennakoidaan valtionosuuksien laskua. Kustannustasoa nostavat ostopalvelusopimusten hinnankorotukset, korkojen nousu, inflaatio ja energian hinnan nousu.

Kustannustason noususta ja odotettua heikommasta tulojen kehityksestä johtuen talouden tasapainottamisen tarve on toimialojen säästötoimien jälkeenkin - 2 miljoonaa euroa vuonna 2024.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Nivalan kunnallisveroprosentti on 9,36% vuonna 2023.
Ympäristökuntien veroprosentit ovat Ylivieska 10,36, Haapajärvi 9,86, Haapavesi 9,36, Oulainen 9,36, Sievi 9,11.

Valmistelijan ehdotus

Kaupunginhallitus käy evästyskeskustelun ja linjaa tuloveroprosentin korotustarvetta vuodelle 2024.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus käy evästyskeskustelun ja linjaa tuloveroprosentin korotustarvetta vuodelle 2024.

Päätös

Käytiin evästyskeskustelu.

Merk.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti, että talousjohtaja Ulla Alinilla on läsnäolo- ja puheoikeus tämän pykälän esittelyn aikana. Ulla Alin oli paikalla klo 16:23-17:03.

Khall 19.10.2023 § 354

380/02.01.00.00/2023

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä Ei

Valmistelija

Talousjohtaja p. 040 344 7206

Nivalan tuloveroprosentti vuonna 2023 on 9,36 %. Ennakoitu tuloverokertymä tällä prosentilla on 16,7 miljoonaa euroa vuonna 2024. Kaupungin talousarvion alijäämä taloussuunnittelukaudella on -4,7 miljoonaa euroa, josta 2 miljoonaa on vuoden 2024 alijäämää.

Alijäämän aiheuttavat korkojen nousu, palveluostojen hinnan korotukset ja verotulojen ja valtionosuuksien siirtyminen hyvinvointialueen rahoittamiseen. Tulojen siirtovaikutuksen odotetaan tasapainottuvan vuoteen 2027 mennessä.

Talouden tasapainottamisen keinoja on tarkasteltu talousarviovalmistelun yhteydessä laajasti. Talouskuntoa parantaviin toimenpiteisiin on syytä ryhtyä vuoden 2024 aikana.

Kaupungin kasvustrategian toteuttaminen on keskeinen osa talouden tasapainottamista. Investointipaineet aiheuttavat rahoitustarvetta.

Kasvustrategiaa tulee toteuttaa kaikessa päätöksenteossa siten, että uudet ratkaisut synnyttävät kustannustehokkuutta ja purkavat vanhoja, kalliimpia rakenteita ja toimintatapoja. Näin

kehittämistoimista syntyy pidemmällä aikavälillä myös säästöjä. Taloudelliseen realismiin perustuvalla päätöksenteolla voidaan kustannustehokkuuden lisäksi parantaa kaupungin tulevaisuuden tulopohjaa.

Verotulojen maltillinen lisäys on muutosvaiheessa välttämätöntä tasapainon säilyttämiseksi.

0,54 % yksikön korotus lisää kaupungin tuloverokertymää kolmen vuoden aikana 2,6 miljoonaa euroa. Korotus ei kata koko suunnittelukauden alijäämää. Alijäämän kattaminen kokonaan edellyttäisi suurempaa, 0,94 % -yksikön korotusta. Efektiiviseen veroasteeseen (maksettujen verojen suhde ansiotuloihin) 0,54 %-yksikön korotus vaikuttaa 0,37 %-yksikköä. Ansiotuloveroprosentin vaikutus on täysimääräinen vain ylemmissä tuloluokissa.

Maltillinen korotus edellyttää lisäksi talouden tasapainottamisen määrätietoisia ja oikein kohdennettuja toimenpiteitä.

Valmistelijan ehdotus

Kaupunginhallitus esittää vuodelle 2024 kunnallisveroprosentin korottamista 0,54 % -yksiköllä. Uusi kunnallisveroprosentti on 9,9 %.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy vuodelle 2024 kunnallisveroprosentin korottamisen 0,54 % -yksiköllä. Uusi kunnallisveroprosentti on 9,9 %.

Keskustelu

Käydyn keskustelun aikana Leena Peltosaari esitti Elisa Helanderin kannattamana, että tuloveroprosenttia ei koroteta 9,9 %:iin vaan tehdään tekninen pyöritys 9,4 %:iin. Koska oli tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, suoritettiin äänestys siten, että kaupunginjohtajan pohjaesitys on ”jaa” ja Peltosaaren esitys ”ei”. Suoritettua äänestyksessä kaupunginjohtajan pohjaesitys sai 5 ääntä (Hilkka Suni, Kaarina Pyykkönen, Urpo Koskiakoski, Ari Kukkurainen, Eija-Riitta Niinikoski) ja Peltosaaren esitys 4 ääntä (Elisa Helander, Timo Vähäsöyrinki, Kimmo Korkiakoski, Leena Peltosaari).

Siten kaupunginjohtajan pohjaesitys voitti.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi äänestystuloksen perusteella kaupunginjohtajan esityksen.

Merk.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti, että talousjohtaja Ulla Alinilla on läsnäolo- ja puheoikeus tämän pykälän esittelyn aikana. Ulla Alin oli paikalla klo 15:09-15:32.